

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

Hørings svar - Barne- og likestillingsdepartementet - Forslag til endringer i barnevernlovn: Kompetanse, varsling til fornærmede eller etterlatte og regulering av bruk av sakkyndige i barnevernet

Vi viser til høringsbrev av 30. mars 2020.

Kompetanse

Barnevernet har ansvar for mange og vanskelige vurderinger og avgjørelser, med stor innvirkning på barns og foreldres liv. De som jobber i barnevernet har ofte behov for tverrfaglig kunnskap og erfaring. Det er derfor viktig å sørge for at de som jobber der har best mulig kompetanse og erfaring, barnefaglig, psykologfaglig og juridisk. De må ha evne til å utføre forsvarlig saksbehandling, som fremskaffer et relevant og godt nok faktagrunnlag før avgjørelse treffes.

Forsvarlig saksbehandling er viktig for å nå riktige avgjørelser i saker generelt, men særlig i saker av spesielt inngripende art, som det er tale om her. Videre er det av betydning for tilliten som partene og publikum vil ha til forvaltningen generelt og dens avgjørelser konkret. Det handler om barnevernets legitimitet i samfunnet og i befolkningen.

Dette har også en side til domstolene. Som dømmende myndighet skal domstolene føre indirekte kontroll med forvaltningen, ved at vedtak kan bringes inn til domstolene for prøving. Feil i saksbehandling, feil ved faktum eller feil rettsanvendelse er elementer i denne prøvingen. Jo mer solid barnevernets forutgående behandling er, jo mer skal til før et vedtak vil bli satt til side av domstolene. Jo flere av barnevernets saker som står seg etter domstolsprøving, jo bedre er det for tilliten til barnevernets virksomhet i samfunnet.

Domstoladministrasjonen er derfor enig i at relevant utdanning, på riktig nivå, er et egnet virkemiddel for å styrke barnevernets kompetanse.

Videre er det viktig med tiltak som øker graden av kontinuitet i barnevernet, ved at flere blir lengre i sine stillinger. Det er også viktig at det legges til rette for overføring av kunnskap og erfaring mellom kolleger, og at det stilles krav om veiledning og støtte fra leder til medarbeider.

Regulering av bruk av sakkyndige i barnevernet

I februar 2018 kontaktet Oslo tingrett, med støtte fra flere andre tingretter i landets største domstoler, Domstoladministrasjonen med en anmodning om å ta initiativ overfor departementet om å sette i gang et arbeid for å kvalitetssikre listen over barnefaglig sakkyndige som oppnevnes i saker etter barnevernloven og barneloven. Tingrettenes bekymring handlet om at det ikke skjedde noen psykologfaglig kontroll av det sakkyndige arbeidet på barnerettsfeltet i sakene etter barneloven. Det ble fremholdt at det var meget vanskelig for den enkelte dommer å gjøre en forsvarlig vurdering av om den enkelte sakkyndige på sakkyndiglisten holder et tilfredsstillende nivå. I tillegg foreslo tingrettene at sakkyndigerklæringer etter barneloven § 61 første ledd nr. 3 skal forelegges for barnesakkyndig kommisjon, på samme måte som sakkyndigerklæringer etter barnevernloven. DA var positiv til domstolenes initiativ, og fulgte opp saken overfor departementet og Barneombudet senere samme år.

Fastsettelse av formelle krav til mandat og rapport i forskrift vil ha flere positive funksjoner, som å fremheve hva som er innholdsmessig minimum, heve kvaliteten, gi forutberegnelighet og sikre enhetlig praksis på nasjonalt nivå.

Krav til obligatorisk bruk av egenerklæring fra sakkyndige er egnet til å fremheve hvilken kompetansen vedkommende har, og avdekke eventuelle bindinger til saken eller noen av dens aktører. Det vil gjøre det lettere å finne kompetent kandidat for den aktuelle sak.

Departementets forslag svarer på mange måter på det tingrettene nevnt over har etterspurt.

Domstoladministrasjonen mener derfor at det er behov for en forskriftshjemmel i barnevernloven til å regulere rammeverket for sakkyndigoppdrag i barnevernssaker.

Med hilsen

Solveig Moen
avdelingsdirektør

Børge Haugseth
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.